

1944, september 6. Berlín. — Prípís Hlavného úradu Volksdeutsche Mittelstelle¹ Zahraničnému úradu v Berlíne vo veci evakuácie Nemcov zo Spiša.

Tajná riška vec: 260

Vec: Evakuovanie nemeckej národnej skupiny na Slovensku č. j. IX/12/II/24/dr.Si/Hk.

Vodca nemeckej národnej skupiny Karmasin poslal na Volksdeutsche Mittelstelle včera večer nasledovný telegram:

„Po dohode s nemeckým vyslancom mám v úmysle nariadiť úplnú evakuáciu Horného a Dolného Spiša, keďže niet nijakého výhľadu, že by sa v dohľadnom čase dosiahlo železničné spojenie cez Považie alebo cez Pohronie. Dnes posielať hlavného vedúceho Reisingera do Budapešti, aby s nemeckým vyslancom a dr. Baschom dohodovil podrobnosti a aby potom cestoval ďalej do Košíc, odkiaľ má akciu previesť. Zároveň žiadam, aby hauptsturmführer Putz v Zakopanom urobil potrebné kroky. Ženy a deti majú zostať v ríši, muži majú byť bez prietahov vypravení do Bratislavy, aby sa mohli zaradiť do nemeckého heimatschutzu. Prosím o schválenie týchto opatrení. Keby boli vydané opačné rozkazy, prosím, aby som bol o nich vyzoomený a aby bol prostredníctvom nemeckého vyslanectva v Budapešti vyzoomený Reisinger. Kremnicko-pravniãnska oblasť² je ešte stále odrezaná. Niekoľko mužov sa zdržiava v horách. Dávam rozkaz, aby sa každý, kto môže, prebil do Považia. Z Bratislavy budú utečenci odsunutí na Dolný Dunaj. Ženy a deti, ktoré majú príbuzných v ríši, budú vyzvané, aby sa k nim vystahovali. Prosím o schválenie týchto opatrení.“

Volksdeutsche Mittelstelle odpovedala vodcovi nemeckej národnej skupiny Karmasinovi nasledovne:

„Evakuácia Spiša na uváženie.

1. Tu sa nepredpokladá, že všetci spišskí Nemci poslúchnu rozkaz k evakuácii.
2. Evakuácia smerom na Košice je nežiadúca.
3. Ak by si vojenská situácia vyžiadala evakuáciu, odporúča sa ustúpiť cez sever západným smerom. Ináč vypraviť len tých, ktorí nie sú toho času potrební v boji za zachovanie národnej skupiny.
4. Evakuáciu alebo pohyb utečencov smerom na Bratislavu zatiaľ nerealizujte.

Podpis. Lorenz, SS obergruppenführer a generál polície.

Volksdeutsche Mittelstelle žiada, aby sa táto situácia vzala na vedomie a patrične vyzoomelo nemecké vyslanectvo v Bratislave. Zároveň žiada upovedomiť nemecké vyslanectvo v Budapešti, aby mohol byť patrične vyzoomený hlavný vedúci úradu Reisinger, ktorý je toho času v Budapešti.

Heil Hitler!
v. z. [podpis nečitateľný]
SS hauptsturmführer

SÚA Praha. Auswärtiges Amt Berlin (Zahraničný úrad Berlín), 36/498416—498417. Fotokópia originálu. (Z nemčiny preložila HT.)

¹ Hauptamt Volksdeutsche Mittelstelle bol úrad riškeho komisára na upevnenie nemeckých národných skupín (H. Himmler).

² V origináli Hauerland.